

Leena on loistoesimerkki siitä, kuinka isolla sydämellä (ja aikaa ja vaivaa säästämättä!) kentän vapaaehtoisemme ovat veteraanityössä mukana: paitsi, että lappeenrantalainen Leena on Etelä-Karjalan keräyspiirin päällikkö, on hän myös Etelä-Karjalan Sotaveteraanipiirin sosiaalineuvoja sekä Lappeenrannan sotaveteraanijyhdistyksen sihteeri.

Maanpuolustustahto on yksi hänen elämänsä peruspilareita.

- Olin jo paikallisen Maanpuolustusnaisten yhdistyksen toiminnassa mukana ja sitä kautta ohjauduin myös tähän keräystoimintaan. Olen koulutukseltani agronomi ja jäin kuutisen vuotta sitten eläkkeelle työstä, jossa matkustin ympäri maailmaa tosi paljon pari vuosikymmentä. Mitä enemmän matkustin, sitä enemmän arvostin Suomea ja kotimaata eli isänmaallistuin enemmän ja enemmän.

Eläkkeelle jäämisen myötä on elämään vapautunut aikaa käytettäväksi tähän rakkaaseen asiaan.

- Oma isäni oli invalidi eikä osallistunut sotiin. Appiukkonni puolestaan kävi kaikki 3 sotaa: Talvi-, Jatko- ja Lapin sodan, Leena kertoo sukunsa veteraanitaustasta.

Suureksi suruksemme moni näistä mahtavista vapaaehtoisista kerääjistä kertoo törmäävänsä yleisöltä tuleviin ihmettelyihin siitä, miksi keräys yhä jatkuu ja että mihin jo annetut varat ovat oikein menneet tai jo moneen otteeseen perättömiksi osoitettuihin syytöksiin siitä, kuinka annetut varat eivät päädy veteraaneille ja että ne vain joko makaisivat tileillä tai menisivät liittojen johtajien taskuun. Paikkaansahan tästä ei pidä mikään.

Liitoille ei keräyksestä mene senttiäkään, eikä kuulukaan mennä – eihän se yleisö sinne rahaansa halua lahjoittaa, vaan veteraaneille. Keräystuoton käyttöä valvoo myös siitä vuosittain Poliisihallinnolle tehtävä raportointi, joten kaikki osapuolet voivat luottaa siihen, että annetut varat menevät vain sinne, mihin pitääkin, eli apua eniten tarvitseville veteraaneille, heidän puolisoilleen sekä leskilleen. Avustuksia myönnetään koko ajan ja koska koko keräystuotto käytetään heille annettaviin avustuksiin viimeistään keräysvuotta seuraavan vuoden aikana, ei tileille jää mitään makaamaan, eli keräyksen täytyy olla jatkuvaa.

Leena sen sijaan kertoo onneksi välttyneensä ikäviltä asioilta, sen sijaan hän iloitsee saaneensa huomata, kuinka lämpimästi suomalaiset veteraaneihimme suhtautuvat.

- Ehdottomasti lähes kaikki palaute on myönteistä. Kyynel tulee helposti silmään, kun saa kuulla monta kertaa: " Mihinkään muuhun en anna, mutta tämän lippaan ohi ei voi mennä".

Ja mitä hän toivoisi Suuren Yleisön ymmärtävän veteraanikeräyksestä?

- Että kunniavelkaa maksetaan niin kauan kuin tarvitaan. Kaveria eikä kaverin puolisoa ei jätetä. Vaikka veteraanien määrä väheneekin, on meillä yhä keskuudessamme tuhansia veteraaneja ja ainakin 15 000 veteraanin puolisoa, jotka ovat sodanjälkeisinä vuosina olleet korvaamaton tuki veteraaneillemme. Ja koska aika oli tuolloin kovin toinen, ei monikaan heistä ole ollut työelämässä, mikä tarkoittaa, että monin elää pienimmän mahdollisen eläkkeen varassa. Kun veteraani kuolee, lähtevät hänen myötänsä kotiin saadut palvelut, joten leski on monessa suhteessa kaikista heikoimmassa asemassa, hän muistuttaa.

Veteraaniliittojen työ jatkuu tulevaisuudessakin, mutta perinneyhdistykseksi muuntautuen. Se on meidän lupauksemme veteraaniemme meille esittämään toiveeseen siitä, ettei heidän sukupolvensa uhrauksia ja työtä unohdeta silloinkaan, kun he eivät itse enää ole niistä kertomassa.

Tätä on pohtinut myös Leena.

- Perinneaikaan siirtyminen on tietenkin haasteellista: on luotava uusi sanoma ja sen viestiminen yleisölle on todella suuri juttu. On pystyttävä ilmaisemaan oikein tuo ratkaiseva aika meidän

historiassamme niin, että suuri yleisö ymmärtää miten tärkeää on pitää esillä tuohon aikaan liittyvää perinnettä. Erityisesti pitää huolehtia, että nuoret saadaan mukaan ja että kouluissa näitä asioita käsitellään riittävästi ja oikein. Perinteen täytyy siirtyä saumattomasti sukupolvelta toiselle. Kansan, joka ei tunne ja arvosta omaa historiaansa, on vaikea rakentaa omaa huomistakaan.

Alkuperäinen kirjoitus on julkaistu Sotaveteraaniliiton Facebookissa 2.7.2021.